

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17673/2023
17.01.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Надежде Видић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Данка Живановић, адвокат из ..., против тужене „АМС осигурање“ а.д.о. Београд, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1230/22 од 09.02.2023. године, у седници одржаној 17.01.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1230/22 од 09.02.2023. године, у потврђујућем делу става првог и другог изреке, и одлуке о трошковима поступка из става шестог, седмог и деветог изреке, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1230/22 од 09.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 30309/13 од 06.09.2021. године, која је исправљена решењем истог суда П 33009/21 од 06.09.2021. године, ставом I изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 09.09.2020. године. Ставом II изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан је тужени да му на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 360.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 190.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 250.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 180.000,00 динара, укупно 980.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 10.05.2021. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом III изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете и то на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности преко досуђеног износа од 360.000,00 динара, до траженог износа од 800.000,00 динара, за износ од још 440.000,00 динара; на име претрпљеног страха преко досуђеног износа од 190.000,00 динара, до траженог износа од 450.000,00 динара, за износ од још 260.000,00 динара; на име

претрпљених физичких болова преко досуђеног износа од 250.000,00 динара, до траженог износа од 620.000,00 динара, за износ од још 370.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености преко досуђеног износа од 180.000,00 динара, до траженог износа од 390.000,00 динара, за износ од још 210.000,00 динара, укупно за износ од још 1.280.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 10.05.2021. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом IV изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете исплати и то на име састава одштетног захтева износ од 11.250,00 динара са законском затезном каматом почев до 21.12.2012. године, као дана подношења одштетног захтева, до исплате и на име састава приговора износ од 22.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.04.2013. године, као дана изјављивања приговора, до исплате. Ставом V изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева за накнаду материјалне штете и то на име трошкова ортопедског вештачења за износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 29.01.2013. године, као дана вештачења, до исплате; на име трошкова неуропсихијатријског вештачења за износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 02.02.2013. године, као дана вештачења, до исплате; на име састава одштетног захтева преко досуђеног износа од 11.250,00 динара до траженог износа од 16.500,00 динара, за износ од још 5.250,00 динара, за законском затезном каматом почев од 21.12.2012. године, као дана подношења одштетног захтева, до исплате, на име састава приговора преко досуђеног износа од 22.500,00 динара, до траженог износа од 33.000,00 динара, за износ од још 10.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 11.04.2013. године, као дана изјављивања приговора до исплате. Ставом VI изреке, одбијен је предлог тужиоца за ослобођење од плаћања судских такси. Ставом VII изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 397.744,00 динара са законском затезном каматом почев од испуњености услова за извршење до исплате. Ставом VIII изреке, одбијен је захтев тужиоца да му се на износ трошкова парничног поступка исплати законска затезна камата почев од правноснажности пресуде до дана испуњености услова за извршење. Ставом IX изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 14.250,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж 1230/22 од 09.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П 30309/13 од 06.09.2021. године, исправљену решењем тог суда П 33009/21 од 06.09.2021. године, у делу става III изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете услед претрпљених душевних болова због умањења животне активности исплати износ од још 440.000,00 динара, преко износа досуђених ставом II изреке ожалбене пресуде, са законском затезном каматом почев од 10.05.2021. године до исплате и у том делу усвојена је жалба тужиоца, док је у преостаом делу става III изреке, као и у ставовима VI и IX изреке, пресуда Првог основног суда у Београду П 30309/13 од 06.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 33009/21 од 06.09.2021. године, потврђена. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 30309/13 од 06.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 33009/21 од 06.09.2021. године, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете поред износа досуђеног ставом IV исплати износ од 15.000,00 динара на име трошкова ортопедског вештачења, као и износ од 15.000,00 динара на име трошкова

неуропсихијатријског вештачења, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате, док је у преосталом делу става V изреке, пресуда Првог основног суда у Београду П 30309/13 од 06.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 33009/21 од 06.09.2021. године потврђена. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 30309/13 од 06.09.2021. године, исправљена решењем истог суда П 33009/21 од 06.09.2021. године, у ставу VII изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 405.093,75 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Одлучујући о посебној ревизији тужиоца изјављеној против потврђујућег дела побијане пресуде, Врховни суд је становишта да није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе, као ни ново тумачење права, па нису испуњени услови прописани доредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку за одлучивање о посебној ревизији тужиоца.

Правноснажном пресудом, у потврђујућем делу, делимично је одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха и физичких болова, те претрпљених душевних болова због наружености. О висини правичне накнаде ових видова штете, другостепени суд је одлучио применом одговарајућег материјалног права на утврђено чињенично стање. Како се висина правичне накнаде одређује према чињеницама и околностима у сваком конкретном случају, Врховни суд је становишта да нису испуњени услови прописани чланом 404. став 1. ЗПП, оценивши да нема потребе за разматрањем правног питања у интересу равноправности грађана, као ни новим тумачењем материјалног права. Побијана одлука у делу у коме је делимично одбијен тужбени захтев за накнаду материјалне штете на име састава одштетног захтева и приговора у вансудском поступку, такође је донета применом одговарајућег материјалног права на конкретно утврђено чињенично стање.

Нису испуњени услови за изјављивање посебне ревизије ни против побијане одлуке у делу којим је потврђено решење о одбијању предлога тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси. По оцени Врховног суда, оваква врста одлуке се доноси на основу

утврђених чињеница о општем имовном стању странке, могућностима да сноси ове трошкове, с обзиром на вредност предмета спора, број лица које издржава, приходе и имовину странке и чланова њене породица, у сваком конкретном предмету, применом процесног закона, а неправилна примена одредаба парничног поступка није разлог за изјављивање посебне ревизије. Предмет тражене правне заштите је и одлука о трошковима парничног поступка, коју суд доноси на основу успеха парничних странака и предузетих радњи у поступку у сваком конкретном предмету, применом процесног закона, што представља чињенично питање у сваком спору, па нису испуњени услови за изјављивање посебне ревизије ни против ове одлуке

Из наведених разлога, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Одлучујући о дозвољености ревизије применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Тужба у овој правној ствари је поднета 01.08.2013. године, а вредност предмета спора побијаног дела у потврђујућем делу, је 845.750,00 динара.

Одредбом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена ако је изјављена против пресуде против које по закону не може да се поднесе (члан 403. ст. 1. и 3.).

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да је ово имовинскоправни спор у коме вредност побијаног дела (потврђујући део) не прелази имовински цензус од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, следи да ревизија тужиоца у том делу није дозвољена на основу одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије у делу у коме је изјављена против одлука које се односе на ослобађање од плаћања судских такси и на трошкове поступка, применом члана 410. став 2. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија ни у том делу није дозвољена.

Према одредби члана 420. став 1. ЗПП, странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан. Према ставу 2. тог члана, ревизија против решења из става 1. није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде. Одредбом члана 420. став 3-5. ЗПП, одређена су решења против којих је ревизија увек дозвољена.

Решење о ослобађању од плаћања судских такси не спада у решења којима се окончава поступак, нити у решења против којих је ревизија увек дозвољена., па ревизија изјављена против те одлуке је недозвољена.

Одредбом члана 28. Закона о парничном поступку, прописано је да ако за утврђење стварне надлежности, права на изјављивање ревизије и у другим случајевима прописаним у закону, је меродавна вредност предмета спора, као вредност предмета спора узима се само вредност главног захтева (став 1.), док се камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и трошкови поступка не узимају у обзир ако не чине главни захтев (став 2.).

Имајући у виду да тужена ревизијом побија одлуку о трошковима поступка која не представља решење против кога се ревизија може изјавити, у смислу одредбе члана 420. Закона о парничном поступку, то ревизија изјављена против ове врсте одлуке, која се односи на споредно тражење, није дозвољена.

У делу у коме је ревизија изјављена против побијане пресуде у преиначујућем делу, ревизија није дозвољена, јер је пресуда преиначена у корист ревидента, из чега следи да је ревидент успео у спору у том делу и да нема правни интерес за изјављивање ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 4. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 413, 410. став 2. тачка 4. и 420. став 6. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић